

Перший тур
XII Української олімпіади з лінгвістики
7 і 8 грудня 2024 р.

Розв'язки задач

Македонська мова *молодші класи*

Наведемо словник наявних у задачі македонських слів:

Слово	Переклад
позавчера	три дні тому
завчера	позавчора
вчера	вчора
денес	сьогодні
утре	завтра
задутре	післязавтра
позадутре	через три дні

Як бачимо, префікс **за(д)**- зсуває дату на день назад чи уперед, а додатковий префікс **по-** перед ним призводить до зсуву дати ще на один день.

Зауважимо, що й самі слова **вч**е**ра**, **д**е**нес** та **у**т**ре** споріднені (та мають спільні літери) з українськими вч**о**ра, с**ь**о**г**о**д**н**і** та з**а**в**т**ра відповідно.

Японська мова *молодші та старші класи*

В основі задачі лежить явище дублювання основи слова з одзвінченням початкового приголосного другої основи. Таке перетворення або утворює з іменника форму множини, або перетворює його на прислівник.

У таблицях нижче зеленим кольором виділено відповіді на завдання.

Однина		Множина	
людина	ката	катаґата	люди
дерево	кі	кігі	дерева
закуток	сумі	сумізумі	закутки
острів	шіма	шімажіма	острови

Іменник		Прислівник	
порошок	кона	конаґона	подрібнено
максимум	така	такадака	щонайбільше
час	токі	токідокі	інколи
усі	томо	томодомо	гуртом
постійність	цуне	цунедзуне	постійно

Ндалі *молоді та старші класи*

У випадку якщо присвійний займенник позначає кількох осіб, у мові ндалі після основного слова з'являється додаткове — показник множини займенника.

Корені слів залежно від особи:

Особа	Іменники		Показник множини займенника
	дідусь	бабуся	
I	-sekulu	-maama	-iitu
II	-gusokulu	-nyokokulu	-iinu
III	-wisekulu	-nginakulu	-aabo

Префікси залежно від числа іменника:

Число	Іменники	Показник множини займенника
однина	u-	w-
множина	abo-	b-

Завдання 1:

umaama	моя бабуся
aboonyokokulu	твої бабусі
aboowisekulu baabo	їхні дідусі

Завдання 2:

мій дідусь	usekulu
твоя бабуся	unyokokulu
його дідусі	aboowisekulu
наша бабуся	umaama wiitu
ваш дідусь	ugusokulu wiinu
їхні бабусі	aboonginakulu baabo

Мартутуніра *молодші та старші класи*

Іменники:

jalwinyjarr	горобець
kanparr	павук
kulirr	папуга
kumin	комар
kurlwurr	голуб
majun	черепаха
mangkarn	дух

marnturru	хлопчик
muyi	собака
nhuka	диявол
nyimu	миша
thaliman	вершник
thungkupangkira	верблюд
wakurra	ґава

У знахідному відмінку іменники набувають таких суфіксів:

- 1) до основ на **-n** додається суфікс **-ku**;
- 2) до основ на **-rr** додається суфікс **-yu**;
- 3) в основах, що закінчується на голосний, він подвоюється (подовжується).

Дієслова:

I відміна	
malwunpa-	виручати
nhurntima-	вбивати
ramararri-	кликати

II відміна	
wawayi-	шукати
winyartama-	втомлювати
yanga-	переслідувати

Дієслівні суфікси:

	I відміна	II відміна
минулий час	-lha	-lalha
теперішній час	-nguru	-rnuru

Порядок слів у реченні такий самий, як і в українській мові: підмет, присудок, додаток.

Завдання 1:

- 9 **Kumin winyartamarnuru wakurraa.**
Комар втомлює ґаву.
- 10 **Nyimu nhurntimalha kanparryu.**
Миша вбивала павука.
- 11 **Kulirr malwunpanguru mangkarnku.**
Папуга виручає духа.

Завдання 2:

- 12 Хлопчик шукає черепаху.
Marnturru wawayirnuru majunku.
- 13 Вершник вбивав верблюда.
Thaliman nhurntimalha thungkupangkiraа.
- 14 Голуб кличе горобця.
Kurlwurr pamararringuru jalwinyjarryu.
- 15 Диявол переслідував собаку.
Nhuka yangalalha muyii.

Марійська мова старші класи

Розподілімо голосні марійської мови відповідно до розташування язика під час вимови. Додатково виділимо в таблиці рядок голосних, які назвемо *середніми*.

	← язик далі від губ язик ближче до губ →		
↑ язик вище — язик нижче ↓	у	ў	и
	—	—	ы
	о	ӧ	е
	—	—	а

У заданому слові марійської мови *повними* назвемо усі голосні, крім **ы**, а також останнього голосного у слові, якщо це середній голосний і після нього нема приголосних. Наголос у слові набуває останній (найправіший) склад із повним голосним; якщо у слові немає повних голосних, можемо вважати, що наголос падає на перший склад.

Отримати форму місцевого відмінка з називного можна таким чином:

- якщо форма називного відмінка закінчується на ненаголошений голосний, він змінюється на **ы**, а якщо на приголосний, то **ы** додається;
- додається **-шт-**;
- додається середній голосний зі стовпця, де міститься наголошений голосний слова.

Зауважимо, що наголошеним у формі місцевого відмінка залишається той самий склад.

Завдання 1:

Наз. відм.	Місц. відм.	Значення
вольык	вольыкышто	худоба
издер	издериште	сани
йўла	йўлаште	традиція
йылме	йылмыште	мова
кид	кидыште	рука
кӧргӧ	кӧргыштӧ	внутрішність
кўжгыт	кўжгытыштӧ	ширина
кўтў	кўтўштӧ	стадо
олмапу	олмапушто	яблуня
пелйўд	пелйўдыштӧ	північ (час)
почеламут	почеламутышто	вірш
шоньымо	шоньымышто	думка

Завдання 2:

Наз. відм.	Значення
агытáн	півень
кóмбо	гусак
тúныктышо	вчитель
úдыр	донька
чичí	курчатко
чúчúньö	тітка